

процесів є характерним вільна торгівля, вільний рух капіталу, зниження податків на прибуток підприємств, простота переміщення галузей промисловості між різними державами на користь зменшення витрат на працю і природні ресурси та інше.

Глобалізаційні процеси мають свої позитивні та негативні наслідки, які віддзеркалюються по різному на країнах світу в залежності від стану їх економічного розвитку. Тому необхідним є створення стратегій розвитку національних економік, що відповідали б умовам глобалізації.

Україна сьогодні постала перед необхідністю розробки оптимальної стратегії розвитку національної економіки, моделі участі в світовому глобалізаційному процесі. Вирішення цих проблем повинно вивести Україну на новий рівень економічного розвитку, зміцнити зв'язки з країнами світу та розкрити перспективи до участі в основних світових організаціях.

Одержано 23.04.2019

УДК 330.1(477)

Вадим Петрович ПОЛІЩУК,

курсант групи Ф2-202 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат економічних наук Гончарова В. О.

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ В УКРАЇНІ – РЕАЛЬНИЙ ШАНС ГІДНОГО ЖИТТЯ

Сучасний етап еволюції національної економіки обумовлює необхідність трансформації економічної системи суспільства в нову, засновану на знаннях. Ефективний розвиток у цьому напрямі вимагає впровадження нових технологій у виробництво, розширення інформаційного простору, розуміння стратегічної ролі інтелектуального капіталу, творчих здібностей та креативної праці як основних чинників економіки знань.

Економіка знань розкриває нову роль і місце інтелекту людини в сучасному суспільстві, вплив інформації як головної продуктивної сили і суб'єкта виробництва на розвиток економічної системи. Сьогодні йдеться про особливе значення знань у розвитку суспільства, адже дослідження показують, що в даний час подвоєння знань відбувається кожного десятиліття. До початку ХХ ст. людство почало нагромаджувати знання у такій кількості, що вони перейшли у новий якісний стан – знання стали не лише самостійним фактором виробництва (як земля, капітал і робоча сила), але й провідним у всій системі факторів. Це пов'язано з тим, що саме знання у вигляді інформації, як систематизованих даних, змінюють соціально-економічну картину сучасного світу прискореними темпами. Формування економіки знань є для й України, реальним шансом «обійти історію на повороті», можливістю зайняти гідне місце в глобальній економічній системі. Проклавши міст до економіки знання, вона може вирватися з так званого «зачарованого кола», де в багатих країнах – технології, ноу-хау, гроші, а в бідних – ресурси й дешева робоча сила.

Сьогодні до економіки знань у найширшому сенсі відносять три основні сфери: науково-дослідні та дослідно-конструкторські розробки (НДДКР) та інновації, освіту і навчання, що сприяють формуванню людського капіталу, а також інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). Саме виробництво знань на сьогодні служить основним джерелом зростання економіки в розвинених країнах. Підтвердженням цього може слугувати той факт, що 90 % вчених та інженерів, які працювали за всю історію розвитку людства, – наші сучасники, а серед усього обсягу знань 90 % створені за останні три десятиліття. За часткою високотехнологічних секторів у ВВП список найбільш передових країн світу очолює Республіка Корея, потім ідуть Швеція, Швейцарія, Німеччина, Японія, США. При цьому, за обсягом виробництва високотехнологічної продукції країни ЄС помітно випереджають США. У сучасному світі рушійна сила економіки – конкуренція – все більше зводиться до конкуренції знань. Політика розвитку людського інтелектуального капіталу на сьогодні стає одним з головних складових стратегії конкурентоспроможності тієї чи іншої країни при формуванні економіки, що базується на знаннях.

Одна із найзначніших конкурентних переваг України на шляху до розбудови економіки знань – високий рівень освіченості її громадян. Так, 45 % української робочої сили мають вищу освіту, і за цим показником Україна посідає п'яте місце серед 37-ми країн.

Україна володіє високорозвиненим науковим потенціалом, який спроможний ефективно розв'язувати актуальні проблеми суспільного розвитку та вирішувати сучасні інноваційні завдання. Інтелектуальний потенціал України, незважаючи на негативні наслідки соціально-економічних трансформацій, які мали місце до середини 90-х років минулого сторіччя, й дотепер лишається досить потужним.

Сьогодні існує багато проблем, які потребують суттєвих зрушень, ефективного впровадження фінансових ресурсів у розвиток системи освіти і науки в Україні. Державна політика має переорієнтуватися на людські ресурси, ключовою характеристикою яких є їх інтелектуальний потенціал. Українське суспільство повинне масово інвестувати в освіту всіх громадян, тому що спільне використання знань не зменшує їх, а спричинює їхнє зростання і примноження.

Одержано 16.04.2019

